YVES BOT
FŐTANÁCSNOK INDÍTVÁNYA
Az ismertetés napja: 2014. április 10.[1]

C-21/13. sz. ügy

Simon, Evers & Co. GmbH
kontra
Hauptzollamt Hamburg-Hafen

(A Finanzgericht Hamburg [Németország] által benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem)

„Kereskedelempolitika — 384/96/EK rendelet — Dömpingellenes vámok — Megkerülés — 499/2009/EK rendelet — A Kínából származó kézi emelőkocsik behozatalára kivetett dömpingellenes vámnak a Thaiföldön feladott ugyanezen termék behozatalára történő kiterjesztése — Érvényesség”

1. A jelen előzetes döntéshozatal iránti kérelemmel a Finanzgericht Hamburg (Németország) a Kínai Népköztársaságból származó kézi emelőkocsik és alapvető részegységeik behozatalára az 1174/2005/EK rendelettel kivetett végleges dömpingellenes vámnak a Thaiföldön feladott, akár Thaiföldről származóként, akár nem ilyenként bejelentett ugyanezen termék behozatalára történő kiterjesztéséről szóló, 2009. június 11-i 499/2009/EK tanácsi rendelet[2] érvényességével kapcsolatban tesz fel kérdést a Bíróságnak, a 2004. március 8-i 461/2004/EK tanácsi rendelettel[3] módosított, az Európai Közösségben tagsággal nem rendelkező országokból érkező dömpingelt behozatallal szembeni védelemről szóló, 1995. december 22-i 384/96/EK tanácsi rendelet[4] 13. cikke értelmében vett kijátszás vizsgálatát követően.

2. Ezt a kérelmet a Simon, Evers & Co. GmbH[5] és a Hauptzollamt Hamburg-Hafen (a hamburgi kikötő fővámhivatala)[6] között az utóbbi által hozott, a SECO-t dömpingellenes vám fizetésére kötelező határozattal kapcsolatos jogvitában terjesztették elő.

3. A jelen ügy alkalmat kínál a Bíróság számára, hogy pontosítsa a dömpingellenes vámok kijátszása tényállási elemeinek jellemzésére és bizonyítására vonatkozó követelményeket, különösen olyan esetben, amikor az uniós intézmények az együttműködés megtagadásával szembesülnek az érdekelt felek részéről.

1 — Eredeti nyelv: francia.

2 — HL L 151., 1. o., a továbbiakban: megtámadott rendelet.

3 — HL L 77., 12. o.; magyar nyelvű különkiadás 11. fejezet, 10. kötet, 150. o., a továbbiakban: alaprendelet. E rendeletet az Európai Közösségben tagsággal nem rendelkező országokból érkező dömpingelt behozatallal szembeni védelemről szóló, 2009. november 30-i 1225/2009/EK tanácsi rendelet (HL L 343., 51. o.; helyesbítés: HL 2010. L 7., 22. o.) váltotta fel, illetve foglalta egységes szerkezetbe. Figyelemmel ugyanakkor a megtámadott rendelet elfogadásának időpontjára, a jogvitát az alaprendelet alapján kell vizsgálni. Fontos kiemelni, hogy bár a kérdést előterjesztő bíróság az előzetes döntéshozatalra utaló határozatában nem vette figyelembe a kijátszás fogalmának meghatározását illetően a 461/2204 rendelet által végzett módosításokat, e módosítások nem hatnak ki a feltett kérdésre adandó válaszra.

4 — – HL 1996. L 56., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 11. fejezet, 10. kötet, 45. o.

5 — A továbbiakban: SECO.

6 — A továbbiakban: Hauptzollamt.

4. A jelen indítványban kiemelem, hogy amikor a dömpingellenes vámok kiterjesztéséről döntenek, az uniós intézmények feladata annak megállapítása, hogy e vámok kijátszásának valamennyi tényállási eleme megvalósult-e, azonban az együttműködés megtagadása az érdekelt felek részéről feljogosítja ezeket az intézményeket arra, hogy kizárólag a rendelkezésre álló adatokra támaszkodjanak, és ezen adatokból az ésszerű valószínűségen alapuló vélelmeket vezessenek le.

5. Ezenkívül kifejtem, hogy amennyiben az érdekelt felek megtagadják az együttműködést, az uniós bíróság által az Európai Unió Tanácsa által hozott határozat tekintetében gyakorolt felülvizsgálatnak annak ellenőrzésére kell korlátozódnia, hogy a rendelkezésre álló adatok kiválasztásában és felhasználásában, illetve az ezen adatok alapján megállapított tények és a vélelmezett tények közötti logikus és valószínű kapcsolat fennállásának megállapításában nem volt-e nyilvánvaló értékelési hiba.

6. A jelen ügyben azt állítom, hogy a Tanács – mivel azt követően állapította meg, hogy a Thaiföldről származó kézi emelőkocsik importja exponenciálisan nő, hogy bevezette a Kínából származó ugyanezen termékek tekintetében a dömpingellenes vámot – nem követett el nyilvánvaló értékelési hibát, amikor megállapította, hogy fennáll a harmadik országok és az Európai Unió közötti kereskedelem szerkezetének az alaprendelet 13. cikke (1) bekezdésének értelmében vett megváltozása, ugyanis a Kínából származó import ezzel járó növekedése nem volt alkalmas ezen értékelés megkérdőjelezésére, különösen, mivel e növekedés nem állt arányban a Thaiföldről származó import növekedésével.

7. Ehhez hasonlóan kifejtem, hogy a kereskedelem szerkezetének megváltozása és a dömpingellenes vámok bevezetése közötti időbeli egybeesés, illetve a vizsgálat tárgyát képező termék érintett harmadik országbeli gyártására utaló bármilyen bizonyíték hiánya alapján ésszerűen lehetett következtetni olyan gyakorlat, eljárás vagy munka fennállására, amelynek a dömpingellenes vám kivetésén kívül semmilyen más magyarázata és gazdasági indoka nincs.

8. Ebből azt a következtetést vonom le, hogy az előzetes döntéshozatalra utaló határozat indokolása fényében a megtámadott rendelet vizsgálata nem tárt fel olyan körülményeket, amelyek alkalmasak lennének érvényessége megkérdőjelezésére.

I – **Jogi háttér**

A – *A kijátszásellenes alapszabályozás*

9. A kijátszásellenes szabályozás terén az első közösségi intézkedés az 1761/87/EGK rendelet[7] volt. Annak érdekében, hogy küzdjenek az ellen a gyakorlat ellen, amely a késztermékek exportja helyett szétszerelt alkotóelemek exportját jelentette, amelyeket ezt követően valamelyik tagállam területén található „csavarhúzó üzemekben” szereltek össze, az 1761/87 rendelet 1. cikke egy (10) bekezdést iktatott a 2176/84/EGK rendelet[8] 13. cikkébe, amely bizonyos feltételek mellett előírta egy végleges dömpingellenes vám bevezetését a Közösségben összeszerelt vagy gyártott, és az Európai Közösség piacán forgalmazott termékek tekintetében. E rendelkezés azonos szöveggel szerepel a 2176/84 rendelet helyébe lépő 2423/88/EGK rendeletben[9] is.

7 — Az Európai Gazdasági Közösségben tagsággal nem rendelkező országokból érkező dömpingelt vagy szubvencionált behozatallal szembeni védelemről szóló 2176/84/EGK rendelet módosításáról szóló, 1987. június 22-i 1761/87/EGK rendelet (HL L 167., 9. o.) volt.

8 — Az Európai Gazdasági Közösségben tagsággal nem rendelkező országokból érkező dömpingelt vagy szubvencionált behozatallal szembeni védelemről szóló, 1984. július 23-i 2176/84/EGK tanácsi rendelet (HL L 201., 1. o.).

9 — Az Európai Gazdasági Közösségben tagsággal nem rendelkező országokból érkező dömpingelt vagy szubvencionált behozatallal szembeni védelemről szóló, 1988. július 11-i 2423/88/EGK tanácsi rendelet (HL L 209., 1. o.).

10. Ezt követően a kijátszás kérdését megvitatták az 1994. évi Általános Vám- és Kereskedelmi Egyezmény VI. cikkének végrehajtásáról szóló megállapodást (WTO-GATT 1994)[10] megelőző tárgyalások során, de mivel semmilyen megállapodást sem sikerült elérni,[11] az 1994. évi dömpingellenes kódex végül nem tartalmaz ezzel kapcsolatos rendelkezést.[12]

11. Ilyen körülmények között a Közösség úgy döntött, hogy egyoldalúan új intézkedéseket fogad el, amelyek abban különböznek a korábbiaktól, hogy egyrészt a kijátszás „klasszikus", összeszerelésből álló formái mellett annak más formáit is célozzák, másrészt pedig, hogy a harmadik országokban, illetve a tagállamokban megvalósuló összeszerelésre is vonatkoznak.

12. A kijátszásellenes rendelkezések az alaprendelet 13. cikkében szerepeltek, amely a következőket mondta ki:

„(1) Az e rendelet alapján kivetett dömpingellenes vámok kiterjeszthetők a hasonló […] termékek harmadik országokból érkező behozatalára; vagy […] az intézkedések hatálya alá tartozó országból érkező behozatalára; vagy a termék részei behozatalára, ha a hatályban levő intézkedéseket kijátsszák. […] A kijátszás a harmadik országok és a Közösség, vagy az intézkedések hatálya alá tartozó ország egyes vállalkozásai és a Közösség közötti kereskedelem szerkezetének olyan megváltozását jelenti, amely olyan gyakorlat, eljárás vagy munka eredményeként áll elő, amelynek a vám kivetésén kívül semmilyen más megfelelő magyarázata és gazdasági indoka nincs, továbbá amelynek hatása a hasonló termékek árait és/vagy mennyiségét illetően bizonyítottan kárt okoz vagy aláássa a vám javító hatását, és bizonyítékok vannak a dömpingre a hasonló termékek korábban megállapított rendes értéke vonatkozásában, szükség esetén a 2. cikk rendelkezéseivel összhangban.

[…]

(2) A Közösségben vagy egy harmadik országban történő összeszerelési tevékenység akkor minősül a hatályban levő intézkedések kijátszásának, ha:

a) a tevékenység a dömpingellenes vizsgálat megindítása óta vagy közvetlenül azelőtt indult, illetve jelentősen megnövekedett, és a kérdéses alkatrészek az intézkedések által érintett országból származnak;

[…]

és

c) az aláássa a vám javító hatásait a hasonló összeszerelt termék árai és/vagy mennyiségei tekintetében, és bizonyítékok vannak a dömpingre a hasonló vagy ugyanolyan termékek korábban megállapított rendes értéke vonatkozásában.

(3) E cikk alapján a Bizottság kezdeményezésére vagy a tagállam, illetve bármely érdekelt fél kérelmére vizsgálatot kell indítani, ha a kérelem elegendő bizonyítékot tartalmaz az (1) bekezdésben megállapított tényezőkre vonatkozóan. A vizsgálatot a tanácsadó bizottsággal folytatott konzultációt követően bizottsági rendelettel lehet megindítani, amelyben a vámhatóságot is utasítani lehet arra, hogy tegye kötelezővé a behozatal nyilvántartásba vételét a 14. cikk (5) bekezdésének megfelelően vagy kérjen

10 — HL 1994. L 336., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 11. fejezet, 21. kötet, 189. o., a továbbiakban: 1994. évi dömpingellenes kódex.

11 — E kérdés emellett egyike volt az Uruguayi Forduló többoldalú tárgyalásai keretében folytatott viták központi célkitűréseinek is. Lásd ebben az értelemben Holmes, S., „Anti-circumvention under the European Union's new anti-dumping rules", *Journal of World Trade*, 1995, 161. o.

12 — A tárgyalások eredménye csak egy „Kijátszásellenes határozat" című miniszteri nyilatkozat elfogadása volt, amely révén a miniszterek „[t]udatában annak, hogy kívánatos, hogy a lehető leghamarabb egységes szabályokat lehessen alkalmazni [a dömpingellenes intézkedések kijátszásának] területén, úgy határoznak, hogy e kérdést a dömpingellenes tevékenységek bizottsága elé terjesztik".

biztosítékot. A vizsgálatokat, amelyek lefolytatásához a vámhatóságok segítséget nyújthatnak, és amelyeket kilenc hónapon belül le kell zárni, a Bizottság folytatja le. Ha a végkövetkeztetésként megállapított tények az intézkedések kiterjesztését indokolják, erről a tanácsadó bizottsággal folytatott konzultációt követően a Bizottság javaslatára a Tanács határoz. […]

[...]"

13. Ezenkívül az alaprendelet „Általános rendelkezések" című 14. cikkének (6) bekezdése a következőképpen rendelkezett:

„A tagállamok minden hónapban jelentést terjesztenek a Bizottság elé a vizsgált és az intézkedések hatálya alá eső termékek importforgalmáról és az e rendelet alapján beszedett vámok összegéről."

14. Végül az alaprendeletnek „Az együttműködés hiánya" című 18. cikke a következőket mondta ki:

„(1) Azokban az esetekben, ha az érdekelt felek bármelyike megtagadja a szükséges információkhoz való hozzáférést, vagy azokat nem szolgáltatja az e rendeletben megszabott határidőn belül, illetve ha a vizsgálatot jelentősen hátráltatja, a rendelkezésre álló tények alapján átmeneti vagy végleges, megerősítő vagy nemleges ténymegállapítások tehetők. Ha megállapítást nyer, hogy az érdekelt felek bármelyike hamis vagy félrevezető információkat szolgáltatott, ezeket az információkat figyelmen kívül kell hagyni, és a rendelkezésre álló tényeket lehet használni. Az érdekelt feleket tájékoztatni kell annak következményeiről, ha nem működnek együtt.

[...]

(5) Ha a megállapítások, köztük a rendes értékre vonatkozóak, az (1) bekezdés rendelkezésein alapulnak, ideértve a panaszban benyújtott információkat, akkor ezeket – amennyiben az kivitelezhető és a vizsgálat határidejének figyelembevételével – ellenőrzésképpen össze kell hasonlítani a rendelkezésre álló, független forrásból származó információkkal [...]

(6) Ha valamelyik érdekelt fél nem, vagy csak részben működik együtt, és ezáltal lényeges információkat visszatart, előfordulhat, hogy számára az eredmény kevésbé lesz kedvező annál, mint abban az esetben, ha együttműködött volna."

B – *A Kínából származó kézi emelőkocsik importjára vonatkozó dömpingellenes szabályozás*

15. Az egyes közösségi gyártók által előterjesztett panaszt, illetve a 2003. április 1. és 2004. március 31. közötti időszakra vonatkozó előzetes vizsgálatot követően a Bizottság 2004. április 29-én értesítést tett közzé a Kínai Népköztársaságból származó kézi emelőkocsiknak és alapvető részegységeiknek a Közösségbe történő behozatalára vonatkozó dömpingellenes eljárás megindítását illetően.[13]

16. Ezen eljárás eredményeként a Bizottság elfogadta a Kínai Népköztársaságból származó kézi emelőkocsik és alapvető részegységeik behozatalára vonatkozó ideiglenes dömpingellenes vám kivetéséről szóló, 2005. január 27-i 128/2005/EK rendeletet.[14]

13 — HL 2004. C 103., 85. o.

14 — HL L 25., 16. o.

17. A Tanács ezek után elfogadta az 1174/2005/EK rendeletet,[15] amely végleges dömpingellenes vámot állapított meg a Kínai Népköztársaságból származó, az ex 84279000 illetve az ex 84312000 KN-kód (8427900010 és 8431200010 TARIC-kód) alá tartozó kézi emelőkocsik és alapvető részegységeik, azaz az alváz és a hidraulikus rendszer behozatalára.[16]

18. A Tanács ezt követően elfogadta a Kínai Népköztársaságból származó kézi emelőkocsik és alapvető részegységeik behozataláról szóló 1174/2005/EK rendelettel kivetett dömpingellenes intézkedések hatályának pontosításáról szóló, 2008. július 17-i 684/2008/EK rendeletet.[17]

C – *A szabályozás kiterjesztése a Thaiföldön feladott kézi emelőkocsik importjára*

19. Azon bizonyítékok alapján, amelyek a Bizottság szerint *prima facie* arra utaltak, hogy a Kínából származó kézi emelőkocsik és alapvető részegységeik behozatalára bevezetett dömpingellenes intézkedéseket úgy játszották ki, hogy a szóban forgó terméken Thaiföldön összeszerelési műveleteket végeztek, a Bizottság elfogadta a 923/2008/EK rendeletet.[18]

20. Az ezen esetleges kijátszással kapcsolatban végzett, a 2007. szeptember 1-je és 2008. augusztus 31. közötti időszakra vonatkozó vizsgálat eredményeként a Bizottság azt javasolta a Tanácsnak, hogy fogadja el a megtámadott rendeletet, amely kiterjesztette az 1174/2005 rendelet által kivetett végleges dömpingellenes vámot a Thaiföldön feladott kézi emelőkocsik és alapvető részegységeik behozatalára, tekintet nélkül arra, hogy azokat Thaiföldről származónak jelentették-e be.

21. A vizsgálat lefolyását illetően a megtámadott rendelet (6)–(9) preambulumbekezdésében a következők szerepelnek:

„(6) A Bizottság a vizsgálat megindításáról hivatalosan értesítette Kína és Thaiföld hatóságait, a kínai és thaiföldi gyártókat/exportőröket, az ismerten érintett közösségi importőröket és a közösségi gazdasági ágazatot. Kérdőíveket küldtek az ismert kínai és thaiföldi gyártóknak/exportőröknek, a Bizottság által az eredeti vizsgálatból ismert közösségi importőröknek, valamint olyan más feleknek, akik a [923/2008] rendelet 3. cikkében megszabott határidőn belül jelentkeztek. Az érdekelt felek lehetőséget kaptak arra, hogy írásban ismertessék álláspontjukat, és [az e] […] rendeletben megállapított határidőn belül meghallgatást kérjenek. Minden felet tájékoztattak arról, hogy az együttműködés hiánya az alaprendelet 18. cikkének alkalmazását vonhatja maga után, és hogy a rendelkezésre álló tények alapján fogalmazzák meg a vizsgálat megállapításait.

(7) A thaiföldi exportőröktől, illetve gyártóktól a kérdőívekre nem érkezett válasz, és a Bizottság a thaiföldi hatóságoktól sem kapott észrevételeket. A [kézi emelőkocsik és alapvető részegységeik] egyetlen thaiföldi exportőre/gyártója – amely a vizsgálat megindítása idején a Bizottság rendelkezésére álló információk szerint a [kézi emelőkocsikat és alapvető részegységeiket] a

15 — A Kínai Népköztársaságból származó kézi emelőkocsik és alapvető részegységeik behozatalára vonatkozó végleges dömpingellenes vám kivetéséről és a kivetett ideiglenes vám végleges beszedéséről szóló, 2005. július 18-i 1174/2005/EK tanácsi rendelet (HL L 189., 1. o.).

16 — Lásd az 1174/2005/EK rendelet 1. cikkét.

17 — HL L 192., 1. o. Míg az eredeti vizsgálatban érintett termékek további pontosítás nélkül a „rendszerint raklapokra helyezett anyagok mozgatására használt, nem önjáró kézi emelőkocsi, valamint annak alapvető részegységei, azaz alváz és hidraulika” volt (a 684/2008 rendelet (9) preambulumbekezdése), e rendelet meghatározta, hogy mi tekintendő „kézi emelőkocsinak”. Olyan kocsiról van szó, „amely görgőkkel ellátott, raklapok mozgatására szolgáló emelővillákkal rendelkezik, és amelyet a gyalogos gépkezelő sima, egyenletes kemény felületen, csuklós kar segítségével kézi erővel tol, von és kormányoz” (az említett rendelet 1. cikke). A rendelet ehhez hozzáteszi, hogy ezeket az emelőkocsikat „kizárólag arra tervezték, hogy az emelőkar pumpálásával olyan magas szintre lehessen velük emelni a rakományt, hogy az elszállítható legyen, de más kiegészítő funkciójuk vagy felhasználásuk nincs” (uo.).

18 — A Kínai Népköztársaságból származó kézi emelőkocsik és alapvető részegységeik behozatalára a 684/2008/EK rendelettel módosított 1174/2005/EK tanácsi rendelettel bevezetett dömpingellenes intézkedések Thaiföldön feladott kézi emelőkocsik és alapvető részegységeik behozatalával – tekintet nélkül arra, hogy azokat Thaiföldről származónak jelentették-e be – történő lehetséges kijátszására vonatkozó vizsgálat megindításáról, valamint e behozatalok nyilvántartásba vételi kötelezettségének előírásáról szóló, 2008. szeptember 12-i 923/2008/EK rendelet (HL L 252., 3. o.).

2005-től (a (10) preambulumbekezdés értelmében vett) vizsgálati időszakig a Közösségbe exportálta, és összeszerelési műveleteket is végzett Thaiföldön – tudatta a Bizottsággal, hogy 2008 áprilisa óta felhagyott tevékenységével.

(8) Egyetlen kínai exportáló gyártó válaszolt a kérdőívre és jelentette be az EK-ba irányuló exportértékesítéseit, valamint az érintett termék nagyon kis mennyiségben való exportálását Thaiföldre. A kínai hatóságoktól észrevételek nem érkeztek.

(9) Végezetül kilenc közösségi importőr nyújtotta be a kérdőívre adott válaszait, amelyekben bejelentették Kínából és Thaiföldről származó behozatalukat. Válaszaikból általánosságban az a következtetés vonható le, hogy 2006-ban – vagyis a végleges dömpingellenes vámok hatálybalépését követő évben – a Thaiföldről érkező behozatal megnőtt, míg a Kínából érkező hirtelen csökkent. A rá következő években a Kínából származó behozatal ismét megnőtt, míg a Thaiföldről származó behozatal némileg csökkent, de még így is jórészt a 2005-ös szint fölött maradt."

22. Ami a harmadik országok és a Közösség közötti kereskedelem szerkezetének megváltozását illeti, a megtámadott rendelet (16)–(20) preambulumbekezdésének szövege a következő:

„(16) A thaiföldi vállalatok együttműködésének hiányában az érintett termék Közösségbe irányuló thaiföldi exportjának volumenét és értékét a rendelkezésre álló adatok, azaz ebben az esetben a tagállamok által gyűjtött és a Bizottság által az alaprendelet 14. cikkének (6) bekezdése alapján összeállított statisztikai adatok, valamint az Eurostat adatai alapján határozták meg. A közösségi importőrök válaszaiban közölt adatokkal kapcsolatban a vizsgálat megállapította, hogy a közösségi importőrök által bejelentett thaiföldi behozatalok száma a vizsgálati időszak alatt érkezett összes Thaiföldről exportált kézi emelőkocsinak és részegységeiknek csak igen kis részét, nevezetesen kevesebb mint 5%-át képviselte. E körülmények között a Bizottság úgy ítélte meg, hogy a rendelkezésére álló statisztikai adatok pontosabb képet adnak a helyzetről a thaiföldi export volumene és értéke tekintetében, mint a közösségi importőrök által rendelkezésre bocsátott, korlátozott mértékű információk.

(17) A dömpingellenes intézkedések bevezetése után a Thaiföldről érkező [kézi emelőkocsik és alapvető részegységeik importja] a 2005-ös 7458 darabról 2007-ben 64 706-ra emelkedett, majd a vizsgálati időszak alatt 42 056-ra csökkent.

(18) A Kínából a Közösségbe exportált [kézi emelőkocsik és alapvető részegységeik] száma a 2005-ös 240 639-ről 2007-ben 538 271-re, a vizsgálati időszak alatt pedig 584 786-ra emelkedett. A rendelkezésre álló információ szerint e növekedés elsősorban annak az egyetlen kínai exportáló gyártónak megnövekedett exportját jelzi, akire a legalacsonyabb dömpingellenes vámot szabták ki. Az ettől a kínai exportőrtől származó behozatalnak tulajdonítható ugyanis a [kézi emelőkocsik és alapvető részegységeik Kínai Népköztársaságból a Közösségbe irányuló exportjának] 2005 és a vizsgálati időszak vége közötti növekedésének túlnyomó része.

(19) A fenti helyzetet figyelembe véve a Bizottság azt a következtetést vonta le, hogy az EK, Kína és Thaiföld között a kereskedelem szerkezete megváltozott. A Kínából érkező behozatal tovább növekedett, ám ez közvetlenül az eredeti vizsgálattal együttműködő egyik kínai exportáló gyártó exportteljesítményének tulajdonítható; erre az exportáló gyártóra a legalacsonyabb dömpingellenes vámot alkalmazták. Másfelől a Thaiföldről érkező behozatal 2005 és 2007 között 868%-kal nőtt, és a vizsgálati időszak alatt 564%-os növekedési szinten állapodott meg 2005-höz képest.

(20) Összegzésként tehát a jelenlegi kereskedelmi szerkezet nemcsak a Kínából jövő behozatal folytonosságát, hanem a Thaiföldről származó behozatal jelentős emelkedését is mutatja. A Kínából származó behozatal folytonossága, illetve további növekedése – noha jóval kisebb volt

2007 és a vizsgálati időszak között, mint amit az eredeti vizsgálat megállapított – azzal magyarázható, hogy a behozatal túlnyomó többsége attól a kínai vállalkozástól származott, amelyre a legalacsonyabb dömpingellenes vámot alkalmazták. A Thaifölddel kapcsolatban leírtak ugyanakkor csak a dömpingellenes intézkedések kijátszására irányuló tevékenységekkel magyarázhatók."

II – **Az alapeljárás tényállása és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés**

23. 2008. október 6-án a SECO kézi emelőkocsikat importált Thaiföldről.

24. Mivel úgy vélte, hogy e termékek importja a megtámadott rendelet által előírt dömpingellenes vám hatálya alá tartozik, a Hauptzollamt a 2009. augusztus 12-i határozattal 9 666,90 euró dömpingellenes vámot vetett ki a SECO-ra.

25. Mivel a Hauptzollamt 2011. február 21-i határozatával mint megalapozatlant elutasította az e határozattal szemben benyújtott fellebbezést, a SECO keresetet nyújtott be a kérdést előterjesztő bírósághoz.

26. E bíróság kétli, hogy az alaprendelet 13. cikkének (1) bekezdésében szereplő, a dömpingellenes vámok kijátszásának megállapítására vonatkozó feltételek a jelen ügyben teljesültek.

27. Konkrétabban a Finanzgericht Hamburg úgy véli, hogy magyarázatot kellett volna adni a Thaiföldről származó import alakulását illetően, mivel az, miután 2007-ben jelentősen megnőtt, érzékelhető módon csökkent a vizsgálati időszak során. Márpedig a Finanzgericht Hamburg szerint, amennyiben a harmadik országok és az Unió közötti kereskedelem szerkezetének megváltozása a dömpingellenes intézkedések kijátszásának eredménye, a kijátszásra használt harmadik országból származó export általában folyamatosan nő, vagy jelentős növekedés után állandó marad.

28. A kérdést előterjesztő bíróság azt is kétli, hogy a harmadik országok és az Unió közötti kereskedelem szerkezetének megváltozása a Kínából származó kézi emelőkocsikra kivetett dömpingellenes vámok bevezetésének tudható be, mivel a referenciaidőszak során a Kínából származó import maga is jelentősen nőtt. A 2005 és 2007 közötti időszak során ugyanis a kínai export is jelentősen megnőtt, míg a korábbi vizsgálati időszak alatt a Thaiföldről származó export – amely a Kínában exportra gyártott kézi emelőkocsik számának csak 7,19%-át tette ki –, körülbelül 35%-kal csökkent, ellentétben a Kínából származó exporttal, amely folyamatosan nőtt.

29. Végül a Finanzgericht Hamburg azt kívánja megtudni, hogy mely gyakorlat, eljárás vagy munka eredményezhette a harmadik országok és az Unió közötti kereskedelem szerkezetének megváltozását, egyben megállapítja, hogy a megtámadott rendelet preambulumbekezdései e tekintetben semmilyen pontosítást sem tartalmaznak.

30. E körülmények között a Finanzgericht Hamburg felfüggesztette az eljárást, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdést terjesztette a Bíróság elé:

„A [megtámadott] rendelet […] érvénytelenségét eredményezi-e, hogy a Bizottság az [alaprendelet] […] 13. cikkéből következő, a dömpingellenes intézkedések kijátszásának megállapításával szemben támasztott követelmények megsértésével pusztán azért megállapította a kijátszást, mert a megfelelő thaiföldi export volumene az intézkedések bevezetését követően jelentősen emelkedett, jóllehet a Bizottság a thaiföldi exportőrök együttműködésének hiányára való hivatkozással nem tett további konkrét megállapításokat?"

III – **Elemzésem**

31. Kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében azt kívánja megtudni, hogy a megtámadott ítélet érvénytelen-e amiatt, hogy nem mutatott rá kellőképpen az alaprendelet 13. cikke (1) bekezdésének értelmében vett kijátszás fennállására, mivel nem mutatta be egyrészt az érintett harmadik országok és az Unió közötti kereskedelem szerkezetének megváltozását, másrészt pedig azt a gyakorlatot, eljárást vagy munkát, amelynek a Kínából származó kézi emelőkocsikra alkalmazott dömpingellenes vám kivetésén kívül semmilyen más megfelelő magyarázata és gazdasági indoka nincs.

A – *A megtámadott rendeletet érintő jogellenességi kifogás elfogadhatóságáról*

32. A megtámadott rendelet érvényességének értékelése előtt álláspontom szerint meg kell vizsgálni azt, hogy a SECO érvényesen hivatkozhatott-e kifogás formájában e rendelet jogellenességére a nemzeti bíróság előtt.

33. A TWD Textilwerke Deggendorf ítélettel [19] bevezetett ítélkezési gyakorlatból ugyanis az következik, hogy egy természetes vagy jogi személy kifogás útján nem kérdőjelezheti meg a nemzeti bíróság előtt egy uniós jogi aktus jogszerűségét, ha ezt az aktust közvetlen megsemmisítés iránti kereset révén megtámadhatta volna, és hagyta eltelni az e tekintetben előírt jogvesztő határidőt. [20] E jogvesztés feltétele ugyanakkor annak kétséget kizáró megállapítása, hogy a megsemmisítés iránti kereset nyilvánvalóan elfogadható. [21]

34. Az állandó ítélkezési gyakorlatból az is kitűnik, hogy a dömpingellenes vámot bevezető rendeletek – jóllehet természetüknél és hatályuknál fogva normatív jellegűek, amennyiben az érintett gazdasági szereplőkre általában vonatkoznak – közvetlenül és személyében érinthetnek egyes gazdasági szereplőket, és többek között azokat az importáló vállalkozásokat, amelyek harmadik országok exportáló vállalkozásaihoz kapcsolódnak, és amelyek esetében az érintett áruk viszonteladási árát figyelembe vették az exportár kialakításánál. [22]

35. Márpedig az ügy irataiból nem tűnik ki, hogy a SECO-t, amely az Unióban letelepedett importőrként jár el, a megtámadott rendelet által közvetlenül és személyében érintett gazdasági szereplőnek kellene tekinteni, és hogy kétségtelenül jogosult lett volna az említett jogi aktussal szemben közvetlen megsemmisítés iránti kereset előterjesztésére.

36. Következésképpen a SECO, amelyet a megtámadott rendelet csak annyiban érint, hogy a szóban forgó ágazatban működő gazdasági szereplőként „objektíve a hatálya alá tartozik” [23] az abban szereplő szabályoknak, jogosult kifogás útján hivatkozni e jogi aktus jogellenességére a nemzeti bíróság előtt, amely ennélfogva az előzetes döntéshozatali eljárás keretében a Bíróság elé terjeszthette e kérdést.

B – *Az ügy érdeméről*

1. A felek észrevételei

37. A SECO előadja, hogy a Bíróságnak igenlő választ kell adnia a feltett kérdésre, és erre több indokot is előterjeszt, amelyeket röviden a következők szerint lehet összefoglalni.

19 — *TWD Textilwerke Deggendorf* ítélet, C-188/92, EU:C:1994:90.

20 — A 17. és 18. pont.

21 — Lásd többek között: Pringle-ítélet, C-370/12, EU:C:2012:756, 41. és 42. pont.

22 — Lásd többek között: Nachi Europe ítélet, C-239/99, EU:C:2001:101, 21. pont.

23 — E kifejezést az Allied Corporation és társai kontra Bizottság ítélet, 239/82 és 275/82, EU:C:1984:68, 15. pontból vették át.

38. A kereskedelem szerkezetének az alaprendelet 13. cikkének (1) bekezdése értelmében vett megváltozása a harmadik országokból származó, dömpingellenes vám alá eső import csökkenését, és a kijátszás országából származó import ehhez kapcsolódó növekedését vonja maga után, mivel az előbbit felváltja az utóbbi. [24] Márpedig a jelen ügyben nyilvánvaló, hogy a Kínából származó kézi emelőkocsik importját nem váltotta fel az ennek megfelelő thaiföldi import, mivel az előbbi kétszeresére nőtt az eredeti vizsgálat, illetve a kijátszási vizsgálat által lefedett időszak során.

39. Ehhez hasonlóan úgy véli, hogy a dömpingellenes vám kiterjesztése azt feltételezi, hogy fennáll egy az alaprendelet 13. cikkének (1) bekezdése értelmében vett kijátszó cselekmény, illetve az összeszerelés megállapítása esetén azt, hogy az e rendelet 13. cikkének (2) bekezdésében rögzített feltételek teljesülnek. Márpedig a megtámadott rendelet nem tartalmaz részletes magyarázatot semmilyen kijátszó cselekmény, illetve – ha feltesszük, hogy a kijátszó cselekményt a vizsgálat megindításakor megállapított összeszerelés jelenti – az alaprendelet 13. cikkének (2) bekezdésében megállapított feltételek teljesülése vonatkozásában.

40. Ezenkívül úgy véli, hogy az uniós intézmények nem bizonyították, hogy a kereskedelem szerkezetének megváltozására kizárólag a dömpingellenes vám kivetése szolgáltatott megfelelő magyarázatot és gazdasági indokot.

41. Végül azt állítja, hogy ezek az intézmények nem bizonyították, hogy a hasonló termékek árait és/vagy mennyiségét illetően leromlott a vám javító hatása.

42. A beavatkozó kormányok, valamint a Tanács és a Bizottság vitatják, hogy a megtámadott rendelet érvénytelen, és álláspontjukat az alábbi érvekre alapozzák.

43. A görög kormány előadja, hogy az alaprendelet 18. cikke annak érdekében állít fel vélelmet, hogy segítse az uniós intézményeket a kijátszásellenes vizsgálat lebonyolításában, így az érdekelt felek együttműködésének hiányában az uniós intézmények a kereskedelem szerkezetének a dömpingellenes vám bevezetése után közvetlenül bekövetkezett megváltozását kijátszásnak minősíthetik, kivéve ha az érdekelt felek ennek ellenkezőjét bizonyítják.

44. A portugál kormány ugyanebben az értelemben úgy véli, hogy az alaprendelet 13. cikkét kellően rugalmasan kell értelmezni, amennyiben az érdekelt felek nem tanúsítanak együttműködést, oly módon, hogy az együttműködés hiánya önmagában ne akadályozhassa meg a kereskedelmi védintézkedések elfogadását. Álláspontja szerint, figyelemmel az érdekelt felek együttműködésének hiányára az alaprendelet 18. cikke, illetve az 1994. évi dömpingellenes megállapodás VI. cikke és II. melléklete által alapított vélelemre, a kijátszás megállapítható a kézi emelőkocsik Thaiföldről az Unióba irányuló behozatalában megállapított jelentős növekedés, illetve e növekedés, és a Kínából származó azonos termékek exportjára alkalmazott dömpingellenes intézkedések hatálybalépésének időbeli egybeesése alapján. Egyébként az alaprendelet alkalmazásának bizottsági gyakorlata azt bizonyítja, hogy a kijátszás elsődleges jelei mindig egy adott, egy vagy több nem szokványos eredetű termék importjának hirtelen és jelentős emelkedéséből, illetve e növekedés, és a dömpingellenes intézkedések alkalmazásának időbeli egybeeséséből következnek. [25]

24 — A SECO érvelésének alátámasztása érdekében több, dömpingellenes vám kiterjesztéséről szóló rendeletre hivatkozik, amelyekben megállapították a felváltás fennállását.

25 — A portugál kormány példaként az 511/2010/EU végrehajtási rendelettel a Kínai Népköztársaságból származó egyes molibdénhuzalok behozatalára elrendelt végleges dömpingellenes vámnak a Malajziában feladott, akár Malajzián keresztül származóként, akár nem ilyenként bejelentett egyes molibdénhuzalok behozatalára való kiterjesztéséről, valamint a Svájcban feladott behozatalokra vonatkozó vizsgálat megszüntetéséről szóló, 2012. január 9-i 12/2012/EU tanácsi végrehajtási rendeletre hivatkozik (HL L 8., 22. o.).

45. A Tanács és a Bizottság hangsúlyozza, hogy a thaiföldi exportáló gyártók együttműködésének hiányában a kézi emelőkocsik thaiföldi exportjának volumenét és értékét csak a rendelkezésre álló adatok, azaz ebben az esetben a tagállamok által gyűjtött és a Bizottság által az alaprendelet 14. cikkének (6) bekezdése alapján összeállított statisztikai adatok, valamint az Eurostat adatai alapján határozták meg.

46. Ezek az intézmények úgy tekintik, hogy miután a rendelkezésre álló adatok alapján megállapították, hogy megváltozott a kereskedelem szerkezete, bizonyították, hogy a Thaiföldről származó import a Kínából származó importot terhelő vámok bevezetése után nem sokkal nőni kezdett, és kifejtik, hogy nem terjesztettek elő olyan bizonyítékot, amely magyarázatot adhatna e jelentős növekedésre, és különösen olyan bizonyítékot, amely alapján úgy lehetne vélni, hogy Thaiföldön valós kéziemelőkocsi-gyártási tevékenység zajlana.

47. Álláspontjuk szerint az alaprendelet 13. cikke (1) bekezdésének megfelelően az érintett feleket terheli annak bizonyítása, hogy van megfelelő magyarázata és gazdasági indoka a kereskedelem szerkezete megváltozásának. E megközelítést egyébként a Bíróság is megerősítette a Brother International ítéletében. [26]

48. A Tanács és a Bizottság egyebekben kifejtik, hogy az alaprendelet nem ruház rájuk olyan hatáskört, amely lehetővé tenné számukra, hogy arra kényszerítsék a vizsgálattal érintett vállalkozásokat, hogy vegyenek részt a vizsgálatban, vagy hogy szolgáltassanak információkat.

49. Elismerve, hogy a klasszikus helyzetben a kijátszásra a dömpingellenes intézkedések hatálya alá tartozó országból származó export csökkenése, és a kijátszási vizsgálat tárgyát képező országból származó export ennek megfelelő növekedése jellemző, ezek az intézmények kifejtik, hogy egy ilyen helyzet nem elengedhetetlen feltétele a kijátszás elleni küzdelmet célzó intézkedések bevezetésének, mivel sem az alaprendelet 13. cikkének (1) bekezdése, sem pedig az ítélkezési gyakorlat nem követeli meg a felváltás bizonyítását.

50. A Bizottság kiemeli, hogy rendelkezésére álltak a thaiföldi kormánytól származó hivatalos kereskedelmi statisztikák, amelyekből kitűnt, hogy a kézi emelőkocsik alapvető részegységeinek Kínából Thaiföldre irányuló importja váratlanul megnőtt a 2005 és 2007 közötti időszak során, a 2004 augusztusa és decembere közötti időszakbeli 77 tonnáról a 2007 augusztusa és decembere közötti időszakbeli 1271 tonnára.

51. Ehhez hozzáteszi, hogy figyelemmel az érdekelt vállalkozások együttműködésének hiányára, lehetetlen volt pontosabb információkat beszerezni arról, hogy az emelőkocsik alapvető részegységei milyen módon alakultak kézi emelőkocsikká Thaiföldön.

52. A Bizottság azt is előadja, hogy az alaprendelet 13. cikkének (1) bekezdésében szereplő „gyakorlat”, „eljárás” vagy „munka” kifejezések nem jelentik a kijátszás önálló feltételét, legalábbis az együttműködés hiánya esetében, valamint, hogy a thaiföldi exportőröknek kell bizonyítaniuk, hogy az alapvető részegységek Kínából származó importja hirtelen növekedésének, valamint az emelőkocsik Unióban irányuló exportja ezzel párhuzamos váratlan növekedésének a dömpingellenes vám kivetésén kívül más megfelelő magyarázata és gazdasági indoka van. Ezt a bizonyítási teherre vonatkozó szabályt egyébként megerősíti a fent hivatkozott Brother International ítélet [27] is, noha a Bizottság hangsúlyozza, hogy ez az ítélet nem valamely dömpingellenes vám kiterjesztéséről szóló rendelet jogszerűségére vonatkozik.

26 — Brother International ítélet, C-26/88, EU:C:1989:637.

27 — EU:C:1989:637.

2. Értékelésem

a) Az érvényesség értékelésének terjedelméről

53. Rá kell mutatni, hogy kérdésével a Finanzgericht Hamburg csak azt tekintette szükségesnek – ahogy az az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból is kitűnik –, hogy a Bíróságtól a megtámadott rendelet érvényességének vizsgálatát az alaprendelet 13. cikke (1) bekezdésének értelmében vett kijátszás négy tényállási eleme közül kettő – vagyis egyrészt a harmadik országok és az Unió közötti kereskedelem szerkezetének olyan megváltozása, másrészt pedig az olyan gyakorlat, eljárás vagy munka fennállása, amelynek a dömpingellenes vám kivetésén kívül semmilyen más megfelelő magyarázata és gazdasági indoka nincs – vonatkozásában kérje. A SECO ugyanakkor arra kéri a Bíróságot, hogy vizsgálatát terjessze ki arra a kérdésre, hogy az uniós intézmények bizonyították-e, hogy a hasonló termékek árait és/vagy mennyiségét illetően leromlott a vám javító hatása.

54. Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint, amely azon az elven alapul, amely szerint kizárólag az alapeljárásban eljáró és a meghozandó bírósági döntésért felelős nemzeti bíróság jogosult mérlegelni – az ügy sajátosságaira figyelemmel – egyrészt az előzetes döntéshozatal szükségességét annak érdekében, hogy döntését meghozhassa, másrészt azt, hogy a Bíróság számára feltett kérdések relevánsak-e, az uniós jogi aktus érvényességének vizsgálatát nem lehet kiterjeszteni a kérdést előterjesztő bíróság által nem hivatkozott indokokra, például a felek által az alapeljárásban felvetett indokokra. [28]

55. Ilyen körülmények között, amennyiben a nemzeti bíróság korlátozza azokat az indokokat, amelyek tekintetében az uniós jog valamelyik rendelkezése kapcsán az érvényesség vizsgálatát kéri, a Bíróság által az előzetes döntéshozatal keretében végzett érvényességi vizsgálatnak ezen indokok vizsgálatára kell korlátozódnia, kivéve valamely eljárásgátló ok esetleges hivatalból történő felvetését.

56. A Bíróságnak tehát nem kell értékelnie a SECO által észrevételeiben hivatkozott, a megtámadott rendelet érvénytelenségére vonatkozó, az alaprendelet 13. cikke (1) bekezdésének, illetve az indokolási kötelezettség abban megnyilvánuló megsértésére alapított indokokat, hogy az uniós intézmények nem bizonyították, hogy Thaiföldről származó import aláásta a Kínából származó importra kivetett dömpingellenes vám javító hatását a hasonló termékek árait és/vagy mennyiségét illetően.

28 — Lásd ebben az értelemben: Ordre des barreaux francophones et germanophones és társai ítélet, C-305/05, EU:C:2007:383, 17–19. pont, Nuova Agricast ítélet, C-390/06, EU:C:2008:224, 43. és 44. pont, valamint Hoesch Metals and Alloys ítélet, C-373/08, EU:C:2010:68, 59. és 60. pont. Az érvényesség vizsgálatának korlátozását nem csupán a Bíróság és a nemzeti bíróságok között az EUMSZ 267. cikk által kialakított együttműködési rendszer célja indokolja, hanem – ahogy arra Poiares Maduro főtanácsnok az Arcelor Atlantique et Lorraine és társai ítélet, C-127/07, EU:C:2008:292, alapját képező ügyre vonatkozó 2008. május 21-i indítványának 23. pontjában kiemelte – a nemzeti bíróság által uniós bíróságként teljesített feladat tiszteletben tartása is, amely hatáskörrel rendelkezik az uniós jogi aktusok jogszerűségének vizsgálatára, ugyanis csak az érvénytelenség megállapítása van fenntartva a Bíróság számára.

b) A megtámadott rendelet érvényességéről

i) Az érdekelt felek együttműködése megtagadásának következményeivel kapcsolatos általános megfontolások

57. Mielőtt részletesebben tárgyalnám azokat az indokokat, amelyek miatt a kérdést előterjesztő bíróság kételkedik a megtámadott rendelet érvényességében, meg kell vizsgálni azokat a következményeket, amelyek az érdekelt felek együttműködésének elmaradásából következhetnek, és amelyekkel kapcsolatban a portugál és a görög kormány, valamint a Tanács és a Bizottság különösen amellett érvelnek, hogy csak a rendelkezésre álló adatokat lehet felhasználni, valamint, hogy a kijátszásnak az alaprendelet 13. cikke (1) bekezdésében előírt tényállási elemeit ebben az esetben rugalmasabban kell értelmezni.

58. Az alaprendelet külön cikket szentel az együttműködés hiányának, a 18. cikket, amely az 1994. évi dömpingellenes kódex 6.8. pontja, illetve II. melléklete tartalmának az uniós jogba való átültetését jelenti, és azt a lehető legnagyobb mértékben ezek fényében kell értelmezni. [29]

59. Az alaprendelet 18. cikke hat bekezdést tartalmaz, amelyek azokra az esetekre vonatkoznak, amelyekben a rendelkezésre álló adatokat fel lehet használni az egy vagy több érdekelt fél által szolgáltatott adatokkal szemben; a számítógép útján feldolgozott válasz elmaradására; azokra az esetekre, amelyekben szolgáltattak ugyan információkat, de azok nem minden szempontból tökéletesek; azokra az esetekre, amelyekben az egyik fél által közölt körülményeket nem fogadják el; a rendelkezésre álló adatok alapján tett megállapítások kapcsán szükséges vizsgálatokra, valamint arra az esetre, amennyiben egy érdekelt fél nem működik együtt.

60. Két bekezdés érdemel különös figyelmet.

61. Először, az alaprendelet 18. cikkének (1) bekezdése kifejezetten azt írja elő, hogy azokban az esetekben, ha az érdekelt felek bármelyike megtagadja a szükséges információkhoz való hozzáférést, vagy azokat nem szolgáltatja a megszabott határidőn belül, illetve ha a vizsgálatot jelentősen hátráltatja, a rendelkezésre álló tények alapján átmeneti vagy végleges, megerősítő vagy nemleges ténymegállapítások tehetők.

62. Másodszor, az alaprendelet 18. cikkének (6) bekezdése azt mondja ki, hogy ha valamelyik érdekelt fél nem, vagy csak részben működik együtt, és ezáltal lényeges információkat visszatart, előfordulhat, hogy számára az eredmény kevésbé lesz kedvező annál, mint abban az esetben, ha együttműködött volna.

63. Bár az első rendelkezés egyértelmű megoldásra utal, a második egységes értelmezése nehezebb. Álláspontom szerint e rendelkezések együttes alkalmazása alapján három következtetés vonható le az érdekelt vagy érintett felek részéről az együttműködés megtagadásából. Az első arra a lehetőségre vonatkozik, hogy az uniós intézmények kizárólag a rendelkezésre álló adatokra támaszkodhatnak, míg a második ezen intézmények azon lehetőségét érinti, hogy ezekből az adatokból az ésszerű valószínűségen alapuló vélelmeket állítsanak fel. Végül az együttműködés megtagadásából levonható harmadik következmény a bírósági felülvizsgálat intenzitásának korlátozására vonatkozik.

29 — Lásd ezen értelmezési szabály tekintetében többek között: Petrotub és Republica kontra Tanács ítélet, C-76/00. P, EU:C:2003:4, 56. pont. Lásd még e szabálynak az alaprendelet 18. cikkének konkrét esetére való alkalmazását illetően: a Törvényszék Sun Sang Kong Yuen Shoes Factory kontra Tanács ítélete, T-409/06, EU:T:2010:69, 103. pont.

– Az uniós intézmények arra irányuló lehetősége, hogy kizárólag a rendelkezésre álló adatokra támaszkodjanak

64. Fontos megállapítani, hogy bár az alaprendelet 13. cikkének (3) bekezdésében szereplő kijátszásellenes rendelkezés értelmében a Bizottság feladata, hogy kilenc hónapos határidőn belül vizsgálatot indítson és folytasson le annak eldöntése érdekében, hogy a panaszban szereplő tények valóban bizonyítottak-e, az alaprendelet nem ruház semmilyen olyan vizsgálati jogkört a Bizottságra, amely lehetővé tenné számára, hogy a panasz által érintett gyártókat vagy exportőröket arra kötelezze, hogy részt vegyenek a vizsgálatban, vagy információkat szolgáltassanak, így a Tanács és a Bizottság az érdekelt vállalkozások által a határidőn belüli részükre történő információszolgáltatás terén tanúsított önkéntes együttműködéstől függ. [30]

65. Ebben az összefüggésben az alaprendelet 18. cikkének (1) bekezdése azáltal, hogy ténymegállapításokat enged a rendelkezésre álló adatok alapján, kétségkívül az uniós jogalkotó azon szándékát tükrözi, hogy egyszerűbbé tegye a Tanács és a Bizottság bizonyítási feladatát, amennyiben az érintett vállalkozások rosszhiszeműsége eredményeként előálló materiális akadályokba ütköznek.

66. Fontos ugyanakkor rámutatni, hogy az uniós intézmények arra vonatkozó lehetőséget, hogy a rendelkezésre álló adatokhoz folyamodjanak, amikor egy vállalkozás megtagadja az együttműködést, illetve hamis vagy megtévesztő információt szolgáltat, enyhíti az alaprendelet 18. cikkének (5) bekezdésében szereplő, arra irányuló kötelezettség, hogy ezeket az információkat ellenőrzésképpen össze kell hasonlítani a rendelkezésre álló független forrásból származó információkkal.

67. Az ezen adatok felhasználását érintő körültekintési követelmény, amely úgy tekinthető, hogy a megfelelő ügyintézés elvéből következik, [31] annál is inkább fontos, mert az érintett vállalkozások részéről az együttműködés megtagadása álláspontom szerint nem csak arra hatalmazza fel az uniós intézményeket, hogy nem teljes körű adatok alapján tegyenek ténymegállapításokat, hanem arra is, hogy ezekből a megállapításokból olyan ténybeli vélelmeket vezessenek le, amelyek lehetővé teszik az alaprendelet 13. cikke (1) bekezdésének értelmében vett kijátszás tényállási elemei megvalósulásának megállapítását.

– Az uniós intézmények azon lehetősége, hogy a rendelkezésre álló adatokból az ésszerű valószínűségen alapuló vélelmeket állítsanak fel

68. Magukból az alaprendelet 18. cikkében található rendelkezésekből vitathatatlanul kitűnik, hogy az uniós jogalkotó nem kívánt olyan jogszabályi vélelmet kialakítani, amely az érdekelt vagy érintett felek együttműködésének hiányában közvetlenül lehetővé tenné a kijátszás fennállásának megállapítását, ezáltal mentesítve az uniós intézményeket mindennemű bizonyítási követelmény alól.

69. Figyelemmel ugyanakkor arra a lehetőségre, hogy a rendelkezésre álló adatok alapján akár végleges ténymegállapítások tehetők, illetve arra, hogy az együtt nem működő, vagy csak részben együttműködő féllel szemben kevésbé kedvező bánásmódot lehet alkalmazni, mint ha együttműködött volna, álláspontom szerint az is nyilvánvaló, hogy az uniós intézmények jogosultak azon tények közvetlen bizonyítékaiból, amelyeket a birtokukban lévő adatok alapján tudtak megállapítani, olyan tények közvetett bizonyítékait levezetni, amelyek a felek együttműködésének hiányában ismeretlenek maradtak. Másként fogalmazva, az alaprendelet 18. cikke lehetővé teszi az uniós intézmények számára, hogy vélelmekre támaszkodjanak, amennyiben logikus és ésszerű kapcsolat áll fenn a megállapított

30 — Lásd ebben az értelemben: Transnational Company „Kazchrome” és ENRC Marketing kontra Tanács ítélet, T-192/08, EU:T:2011:619, 272. pont.

31 — Lásd ebben az értelemben Stanbrook, C., és Bentley, P., *Dumping and subsidies – The Law and Procedures Governing the Imposition of Anti-dumping and Countervailing Duties in the European Community*, 3. kiadás, Kluwer Law International, London, 1996, 168. o.

tények, és az ismeretlenül maradt tények között. Megtiltani ezen intézményeknek azt, hogy ilyen vélelmekre támaszkodjanak, azt jelentené, hogy leküzdhetetlen akadályokat állítanának a kijátszásellenes intézkedések meghozatalával szemben, ha a vizsgálatban érintett vállalkozások megtagadják az együttműködést.

70. Az uniós intézmények azon gyakorlata tehát, hogy az együttműködésnek az érdekelt vagy érintett felek részéről történő megtagadása esetén vélelmekre támaszkodnak, álláspontom szerint teljes mértékben megfelel a szabályozásnak.

71. E gyakorlat természetesen az uniós bíróság felülvizsgálata alá tartozik, még ha a felülvizsgálatnak vannak is bizonyos korlátai.

– Az uniós intézmények által elfogadott jogi aktusok felett gyakorolt bírósági felülvizsgálat intenzitásának korlátozásáról

72. Az érvényesség értékelésére irányuló jelen kérelem alapján a Bíróságnak a megtámadott rendelet jogszerűségét kell felülvizsgálnia, a kérdést előterjesztő bíróság által hivatkozott indokok alapján, ami felveti a Tanács által elfogadott dömpingellenes intézkedések és különösen a kiterjesztő rendeletek bírósági felülvizsgálata terjedelmének kérdését.

73. Az alapeljáráshoz hasonló helyzetben két ok indokolja a bírósági felülvizsgálat korlátozását.

74. Az első korlátozás az érintett tárgyra vonatkozik.

75. E tekintetben az állandó ítélkezési gyakorlatból kitűnik, hogy a közös kereskedelempolitika és különösen a kereskedelempolitikai védintézkedések területén az Unió intézményei széles mérlegelési jogkörrel rendelkeznek az általuk vizsgálandó gazdasági, politikai és jogi helyzetek összetettségéből adódóan. Ennélfogva az ezen intézmények által végzett értékelés bírósági felülvizsgálata az eljárási szabályok betartásának, a vitatott módszer végrehajtásához kiválasztott tényadatok tényszerű pontosságának, ezen tényadatok értékelése során a nyilvánvaló hiba kizárásának, illetve a hatáskörrel való visszaélés kizárásának ellenőrzésére korlátozódik. [32]

76. A Bíróság ennek megfelelően úgy döntött, hogy a dömpingkülönbözet vagy a dömpingellenes vám különböző számítási módszerei közötti választás, [33] a termék rendes értékének értékelése, vagy ezen érték meghatározásához alapul vett viszonyítási ország kiválasztása, ha a termékek nem piacgazdaságú országból származnak, [34] annak megítélése, hogy milyen hatással van a dömpingelt behozatal az uniós gazdasági ágazatra, [35] a kármegállapítás tekintetében figyelembe veendő időszak meghatározása, [36] illetve még az a kérdés, hogy az Unió érdekei uniós fellépést igényelnek-e, [37] összetett gazdasági helyzetek értékelését feltételezi.

77. A második korlátozás az érdekelt felek magatartásából következik.

78. Álláspontom szerint az érdekelt felek együttműködésének megtagadása esetén az uniós bíróság által a tanácsi határozat tekintetében gyakorolt felülvizsgálatnak a rendelkezésre álló adatok kiválasztására és felhasználására, illetve annak ellenőrzésére kell korlátozódnia, hogy nincs-e nyilvánvaló értékelési hiba az ésszerű valószínűségen alapuló vélelmekre való hivatkozásban.

32 — A Tanács és Bizottság kontra Interpipe Niko Tube és Interpipe NTRP ítélet, C-191/09. P és C-200/09. P, EU:C:2012:78, 63. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat.

33 — Lásd: Minolta Camera kontra Tanács ítélet, C-178/87, EU:C:1992:112, 41. pont.

34 — Lásd: Nölle-ítélet, C-16/90, EU:C:1991:402, 11. pont.

35 — Lásd: Ikea Wholesale ítélet, C-351/04, EU:C:2007:547, 61–63. pont.

36 — Lásd: Nakajima kontra Tanács, C-69/89, EU:C:1991:186, 86. pont.

37 — Lásd: Sharp Corporation kontra Tanács, C-179/87, EU:C:1992:113, 58. pont.

79. Másként fogalmazva, mivel az együttműködés megtagadása feljogosítja az uniós intézményeket arra, hogy az elérhetetlen valós bizonyosság helyett az erős valószínűségre támaszkodjanak, ebből következik a bírósági felülvizsgálat tárgyának elmozdulása, amelynek az uniós intézmények által a birtokukban levő adatokból levezetett vélelmek valószínűségére kell összpontosulnia.

80. Azon állandó ítélkezési gyakorlata alapján, amely szerint: még ha egy vélelem nehezen megdönthető is, elfogadható keretek között marad mindaddig, amíg arányban áll a kitűzött jogszerű céllal, fennáll az ellenbizonyítás lehetősége, és biztosítva van a védelemhez való jog,[38] az uniós bíróság végeredményben arra hivatott, hogy a vélelmekre való ésszerű hivatkozás arányossági vizsgálatát végezze el.

81. Javaslatom szerint ilyen felülvizsgálatot kell végezi a megtámadott rendelet tekintetében, figyelemmel a kérdést előterjesztő bíróság által kiemelt érvénytelenségi okokra.

ii) Az érvénytelenségi okok vizsgálata

82. Meg kell vizsgálni, hogy a Tanács nyilvánvaló értékelési hibát követett-e el, amikor megállapította, hogy fennáll a harmadik országok és az Unió közötti kereskedelem szerkezetének olyan megváltozása, amely olyan gyakorlat, eljárás vagy munka eredményeként állt elő, amelynek a dömpingellenes vám kivetésén kívül semmilyen más megfelelő magyarázata és gazdasági indoka nincs.

83. Először úgy vélem, hogy a Tanács nem sértette meg az alaprendelet 13. cikkének (1) bekezdését, illetve nem követett el nyilvánvaló értékelési hibát, amikor megállapította, hogy fennáll az érintett harmadik országok és az Unió közötti kereskedelem szerkezetének megváltozása.

84. A rendelkezésre álló adatokból kitűnt, hogy a Thaiföldről érkező kézi emelőkocsik importja a 2005-ös 7458 darabról 2007-ben 64 706-ra emelkedett, ami 868%-os növekedés, majd a vizsgálati időszak alatt 42 056-ra csökkent, ami összességében 2005-höz képest 564%-os növekedést jelent.

85. Ennélfogva úgy vélem, hogy a Tanács a kereskedelem szerkezetének megváltozását annak megállapításával leírta, hogy a dömpingellenes vámok bevezetése után a Thaiföldről származó import exponenciálisan nőtt, és ez a vizsgálati időszak során, még ha alacsonyabb szinten is, de fennmaradt, mivel ezen időszak során a Thaiföldről érkező kézi emelőkocsik importja továbbra sem állt arányban a vámok bevezetése előtt importált kézi emelőkocsik számával.

86. Nem gondolom, hogy a Kínából származó emelőkocsik importja ehhez kapcsolódó növekedésének megállapítása megkérdőjelezheti ez az értékelést. Bár – ahogy arra a kérdést előterjesztő bíróság joggal mutat rá – az a megtámadott rendelet (20) preambulumbekezdésében szereplő megállapítás, hogy a Kínából jövő behozatal „folytonos”, pontatlannak tűnik, mivel ezek a behozatalok ezzel szemben nőttek 2005 és a vizsgálati időszak között, ugyanakkor ez a növekedés, bár jelentős, de nem hasonló léptékű, mint a Thaiföldről érkező kézi emelőkocsik importjának exponenciális növekedése közvetlenül a dömpingellenes vámok bevezetése után.

38 — Lásd: Elf Aquitaine kontra Bizottság ítélet, C-521/09. P, EU:C:2011:620, 62. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat.

87. E tekintetben fontos hangsúlyozni, hogy a kijátszás fogalmának az alaprendelet 13. cikkének (1) bekezdésében szereplő meghatározása igen általánosan van megfogalmazva, ami nagy mozgásteret hagy az uniós intézmények számára, illetve különösen nem szerepel benne semmilyen pontosabb információ „a harmadik országok és az Unió közötti kereskedelem szerkezetének megváltozását" illetően.[39] Ahogy arra megalapozottan mutat rá a Tanács és a Bizottság, e széles körű meghatározás nem jelenti azt, hogy szükséges a dömpingellenes vám alá eső országból származó importnak a kijátszásellenes eljárás hatálya alá eső országból származó importtal való felváltása.

88. Másodszor úgy vélem, hogy az érdekelt felek együttműködésének hiányában a kereskedelem szerkezetének megváltozása és a dömpingellenes vámok bevezetése közötti időbeli egybeesés, illetve az érintett harmadik országban a vizsgálat tárgyát képező termék gyártására irányuló tevékenységre utaló bármilyen bizonyíték hiánya ésszerűen megalapozza annak valószínűségét, hogy létezik olyan gyakorlat, eljárás vagy munka, amelynek a dömpingellenes vám kivetésén kívül semmilyen más magyarázata, illetve gazdasági indoka nincs.

89. Ez az időbeli egybeesés pusztán egy vélelmen alapul, így nem lehet a Tanács terhére róni, hogy nem jellemezte pontosabban azt a gyakorlatot, eljárást vagy munkát, amely a kereskedelem szerkezetének megváltozását eredményezte, bár sajnálatosnak tekinthető, hogy a megtámadott határozat indokolásában nem szerepeltetett bizonyos adatokat, amelyek a rendelkezésére álltak különösen a kézi emelőkocsik alapvető részegységeinek a Kínai Népköztársaságból Thaiföldre való importálásával kapcsolatban.[40]

90. A Brother International ítélet[41] ugyan más területre vonatkozik, mint a dömpingellenes vámok kijátszása ellen irányuló intézkedések, számomra mégis úgy tűnik, hogy az az érvelés, amelynek követését javaslom a Bíróságnak, megerősítést nyer az ezen ítéletben elfogadott megközelítéssel, amelyből *a contrario* azt a következtetést lehet levonni, hogy amennyiben az alkatrészek gyártási helye szerinti országból összeszerelendő alkatrészeket szállítanak ki, ez önmagában elegendő ahhoz a vélelemhez, hogy e kiszállítás egyedüli célja az volt, hogy megkerüljék az alkalmazandó rendelkezéseket, mivel a releváns szabályozás hatálybalépése és az összeszerelendő alkatrészek kiszállítása időben egybeesik.[42]

91. Ezenfelül, ellentétben a SECO állításával, nem gondolom, hogy kifogásolható az, hogy a Tanács anélkül mutatott rá az összeszerelési tevékenységek fennállására, hogy megállapította volna, hogy azok megfelelnek az alaprendelet 13. cikkének (2) bekezdésében rögzített követelményeknek. Bár a megtámadott rendelet (4) és (21) preambulumbekezdésében az szerepel, hogy a vizsgálat megindításakor a Bizottság rendelkezésére álló információk arra utalnak, hogy Thaiföldön jelentős léptékű összeszerelés folyik, a megtámadott rendelet (11) preambulumbekezdésében rögzítik, hogy a kézi emelőkocsik thaiföldi exportáló gyártói együttműködésének megtagadása miatt a Bizottság nem volt képes meghatározni a Thaiföldről származó import jellegét. Ennélfogva az összeszerelésre vonatkozó kiinduló feltevést nem lehetett ellenőrizni. Feltéve azonban, hogy ez ellenőrizhető, a ténymegállapítás lehetetlensége amiatt, hogy az érdekelt felek megtagadták az együttműködést, mindenképpen igazolja azon vélelem alkalmazását, amely az alaprendelet 13. cikkének (2) bekezdésében rögzített feltételek teljesülésén alapul.[43]

39 — Több kommentátor hangsúlyozta az alaprendelet 13. cikkének (1) bekezdésében szereplő megfogalmazások különösen széles körű jellegét. Lásd többek között Van Bael & Bellis, *Anti-Dumping and other Trade Protection Laws of the EC*, 4. kiadás, Kluwer Law International, La Haye, 2004, akik megjegyzik, hogy e rendelkezés „is intended to catch all forms of circumvention" (485. o.). Lásd még Yu, Y., „Circumvention and anti-circumvention measures – The impact on anti-dumping practise in international trade", Kluwer Law International, 2008, aki úgy jellemzi a kijátszás uniós jogi fogalmának meghatározását, mint „catchall definition" (22. o.).

40 — Lásd a Bizottság észrevételei K.1. mellékletének 12. pontját.

41 — EU:C:1989:637.

42 — A 28. pont.

43 — Lásd az ilyen vélelem alkalmazásával kapcsolatban a Kínai Népköztársaságból származó integrált elektronikus kompakt fénycső (CFL-i) behozataláról szóló 1470/2001/EK tanácsi rendelet által kivetett végleges dömpingellenes intézkedések a Vietnami Szocialista Köztársaságban, a Pakisztáni Iszlám Köztársaságban és a Fülöp-szigeteki Köztársaságban feladott CFL-i behozatalára történő kiterjesztéséről szóló 866/2005/EK rendeletet (HL L 145., 1. o.).

92. Ilyen körülmények között nem tűnik úgy, hogy a Tanács, azáltal hogy elfogadta a megtámadott rendeletet, nyilvánvalóan tévesen értékelte volna a tényeket.

93. Hozzá kell tenni, hogy semmi nem utal arra, hogy az uniós intézmények ne teljesítették volna az őket a dömpingellenes vámok kijátszásának vizsgálatával összefüggésben terhelő eljárási kötelezettségeket.

94. Rá kell mutatni különösen arra, hogy a Bizottság lehetőséget biztosított az érdekelt felek számára álláspontjuk írásbeli kifejtésére, illetve arra, hogy kérjék meghallgatásukat, valamint valamennyi felet tájékoztatta arról, hogy az együttműködés elmaradása az alaprendelet 18. cikkének alkalmazását eredményezheti, illetve hogy a ténymegállapításokat a rendelkezésre álló adatok alapján teszik meg.

95. Egyebekben a Bizottság nem csupán az eredeti vizsgálat megindításakor rendelkezésére álló nyilvánvaló bizonyítékokra támaszkodott. Figyelembe vette emellett a tagállamok által gyűjtött és az általa az alaprendelet 14. cikkének (6) bekezdése alapján összeállított statisztikai adatokat, valamint az Eurostat adatait is.

96. Következésképpen úgy vélem, hogy a megtámadott rendeletnek a kérdést előterjesztő bíróság által hivatkozott indokok alapján végzett vizsgálata nem tárt fel olyan körülményeket, amelyek kihathatnának e rendelet érvényességére.

IV – **Végkövetkeztetések**

97. A fent ismertetett indokok alapján azt javaslom, hogy a Bíróság a következő választ adja a Finanzgericht Hamburg által előterjesztett kérdésre:

A Kínai Népköztársaságból származó kézi emelőkocsik és alapvető részegységeik behozatalára az 1174/2005/EK rendelettel kivetett végleges dömpingellenes vámnak a Thaiföldön feladott, akár Thaiföldről származóként, akár nem ilyenként bejelentett ugyanezen termék behozatalára történő kiterjesztéséről szóló, 2009. június 11-i 499/2009/EK tanácsi rendeletnek az előzetes döntéshozatalra utaló határozatban hivatkozott indokok alapján végzett vizsgálata nem tárt fel olyan körülményeket, amelyek kihathatnának e rendelet érvényességére.